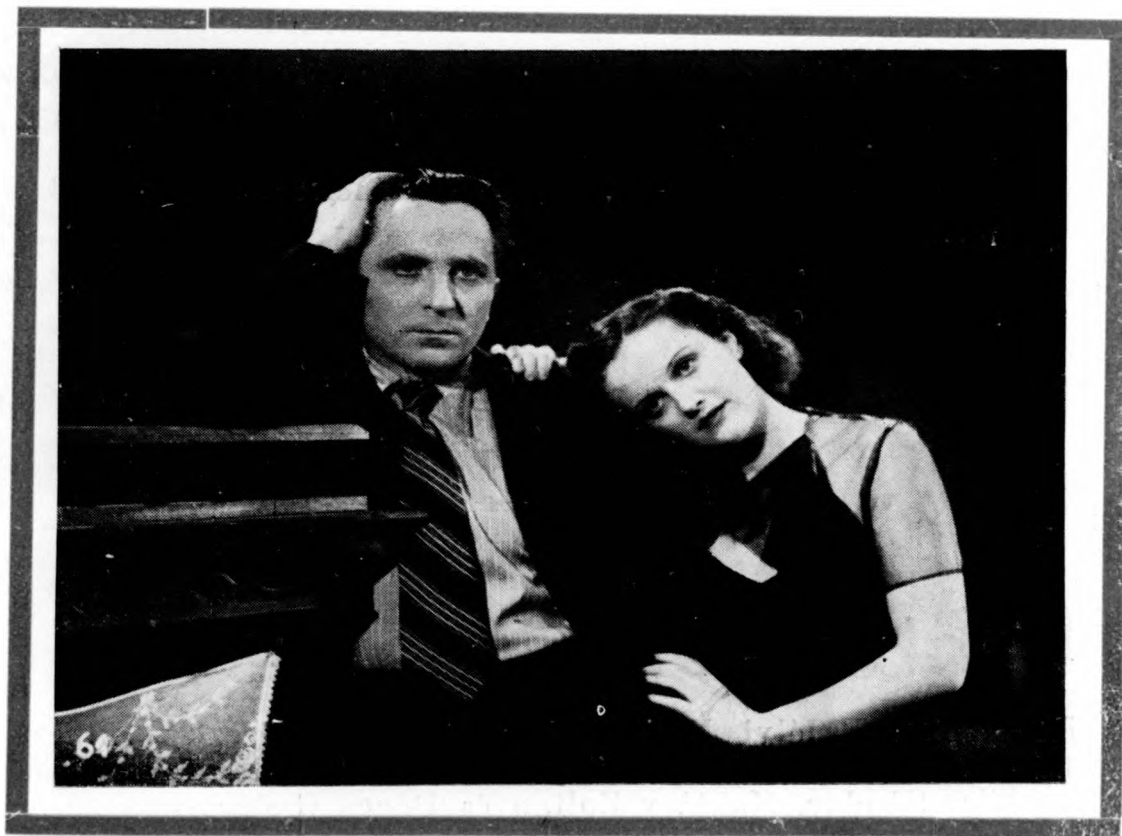

A film

Szerkeszti:
SOMLÓ IMRE

Kovács Emil és Társa:

A DÖNTŐ PILLANAT

Páger Antal és Tolnay Klári, a két főszereplő

(Foto Faludi)

Budapest, 1938 február–március hó

Ez a „Pillanatnyi pénzzavar”

sok pénzt jelent a mozisnak!

Harsogó kacagás kíséri minden jelenetét

A fordulatos mesét

Kanizsai József írta.

Rendezte:

Mártonffy Emil

C s o n g r á d megyei város "Uránia mozgóképszínház" üzeme.

ad.1100/1938. szám.

T e k i n t e t e s

G l o b u s F i l m K. F. T.

B u d a p e s t .

Végzetetlen öröömre szolgál, hogy legujabb magyar filmjük, a "Pillanatnyi pénzzavar" bemutatásával olyan bevételt értem el, amelyet a folyó üzleti évben bemutatott filmek eredményeivel összehasonlítani nem lehet.

A mulatságos helyzetek, a perdülékeny mese és a főszereplők ragyogó játéka a nézőtér kacagó orkánjában, azt az igazi hangulatot váltotta ki, melyet magyar filmanél ritkán tapasztaltam.

További sok sikert kívánok!

C s o n g r á d, 1938. évi február hó 22.

Őszinte hívük:

Kanizsai József
Uránia mozgóképzem képv.
városi jegyző.

Globus-Sas produkció!

Főszereplői: Erdélyi Mici, Kabos Gyula, Szelezky Zita,
Básthy Lajos, Salamon Béla, Bilicsi Tivadar, Pethes
Sándor, Maklár Zoltán és Dénes György

GLOBUS FILM VII, Erzsébet-körut 8. Tel.: 13-51-77

A FILM

A MAGYAR MOZI ÉS FILMSZAKMA LAPJA

SZERKESZTI: SOMLÓ IMRE

V. év

1938. febr.—márc. hó

Egy évforduló elé...

Veszedelemesen közeledik egy, a filmszakma életében gyászos emlékü napnak húszesztendő jubileuma. Még egyet-kettőt fordul a föld és a hold és két évtizede lesz annak, hogy a Viczián-féle mozi-rendelet új rendet teremtett a magyar moziiparban, új rendet, amely nem törődött szerzett jogokkal, munkáséletek fáradsággal összegyűjtött vagyonkájával, hanem boldognak és boldogtalannak, érdeemesnek és érdemtelennek osztogatta szét a gyémántbányának vélt moziengedélyeket.

Az új engedélyesek nagyon rövid idő alatt rájöttek annakidején, hogy az engedély semmi egyéb betűkkel telerótt papirlapnál, értékét, jövőjét, eredményeit a szorgalmas munka, az éjt nappallá tevő fáradozás határozza meg. A rendeletet kénytelen-kelletlen megfoolták, mint lyukas nadrágot és kitalálták a tőketársításokat. Ez a gyakorlatban semmi egyebet nem jelentett, mint a moziiparban dolgozók újabb súlyos megadóztatását olyanok javára, akik gyakran esztendőszámra sem tették be lábukat a nevükre szóló engedély alapján működő üzembe.

Húsz év!...

Húsz, küzdelemmel, fáradsággal teljes esztendő, amelynek mérlegében többé-kevésbé kiegyenlítődést hozott az idő.

*

Ezek a gondolatok motoszkálnak a cikkíró fejében, amikor sorozatos engedélymegvonásokról és engedélyajándékozásokról suttog a fáma, beszél a szakma és ír a sajtó. Kis emberek, gazdasági bajoktól úgyszólván megszárdalt egzisztenciáját fenyegeti újból a kérvényező hada — nem is eredménytelenül. Budapest környékén, Szegeden, Debrecen-

LAKNER

FILMSERVICE

Newyork-palota

Telefon: 14-48-88

a filmszakma központja.

Minden film- és reklám-

ügyben rendelkezésére áll.

ben már áldozatul esett egy-egy régi üzem az új világszemlélet követelményeinek és féltő, hogy az áldozatokat még több áldozat fogja követni. A környék és a vidék után még a fővárosra is rákerül a sor és a jelszavak örve alatt sokan fogják kenyerüket veszteni a szakma régi munkásai közül.

*

Ez a szakma szeret ünnepelni — és tud is. Ez a gyorsan közeledő jubileum módot ad egy impozáns és ragyogó ünnepség rendezésére. Van is hozzá egy tiszteletteljes javaslatunk:

ünnepelje meg a szakma a Viczián-féle mozirendelet megjelenésének huszadik évfordulóját impozáns és soha nem látott összefogással. Rendezzen monstre gyűlést és vezessen ezer-személyes küldöttséget a belügyminiszterhez. Tiltakozzék ereje utolsó megfeszítésével a jogfosztások ellen és követelje végső lehelletéig a szabad versenyt, a békés munkalehetőséget és jövője nyugalalmát!

Szakmai érdekképviseletek! ELŐRE!!!

Pethő József

Tizenkét „márkás“ film a Budapest film rt. munkaprogramjában

Kétségtelenül a Budapest filmvállalat produkciói állottak az idei szezonban a magyar filmek élén és úgy üzleti, mint művészi szempontból bizonyosságot tettek arról, hogy Smolka János produkciós elgondolásai televény talajba vetették el a siker magvát.

Az új idényre tizenkét nagyszabású magyar film gyártása dominálja a Budapest film munkaprogramját, amelyek szüzsében, kivitelezésben a fejlődés grafikonjának határozott emelkedését mutatják.

A tizenkét film közül Földes Imre »Tekintetes asszony« című vígjátéka már március elején kerül felvevőgép elé, amelyet Bónyi Adorján »Uri világ« című vígjátéka követ, Bokor Margittal a főszerepben. K. Halász Gyula »Hattyúda« című zenés drámája, Mikszáth Kálmán »Beszterce ostroma«, Fodor László »Bölcsőda«-a, Bús-Fekete László Fedák-filmje, a »Pistánéni« kerülnek megfilmesítésre; utánuk két Farkas Imre siker: »Túl a nagy Krivánon« és a »Nótás kapitány«, majd Török-Emőd »Két lány az utcán«

és Molnár Ferenc »Farkas« című színjátéka következik. A sort Lengyel Menyhért »Antónia«-ja és a Hunyadi Sándor forgatókönyvéből készülő »János vitéz« zárja be.

A tizenkét film márkáját Gertler Viktor és Gaál Béla rendezők nevei fémjelzik.

A FILMUJSÁG

KRITIKAI ALBUMA MEGJELENT!

Előfizetését feltétlen ujítsa meg, hogy azt Önnek késedelem nélkül megküldhessük.

A FILMUJSÁG kiadóhivatala
VIII., Bérkocsis-utca 14.

Telefon: 14-43-94

Az új filmesztendő művészi eseménye:

Az örök titok

— »A Film« eredeti riportja. —

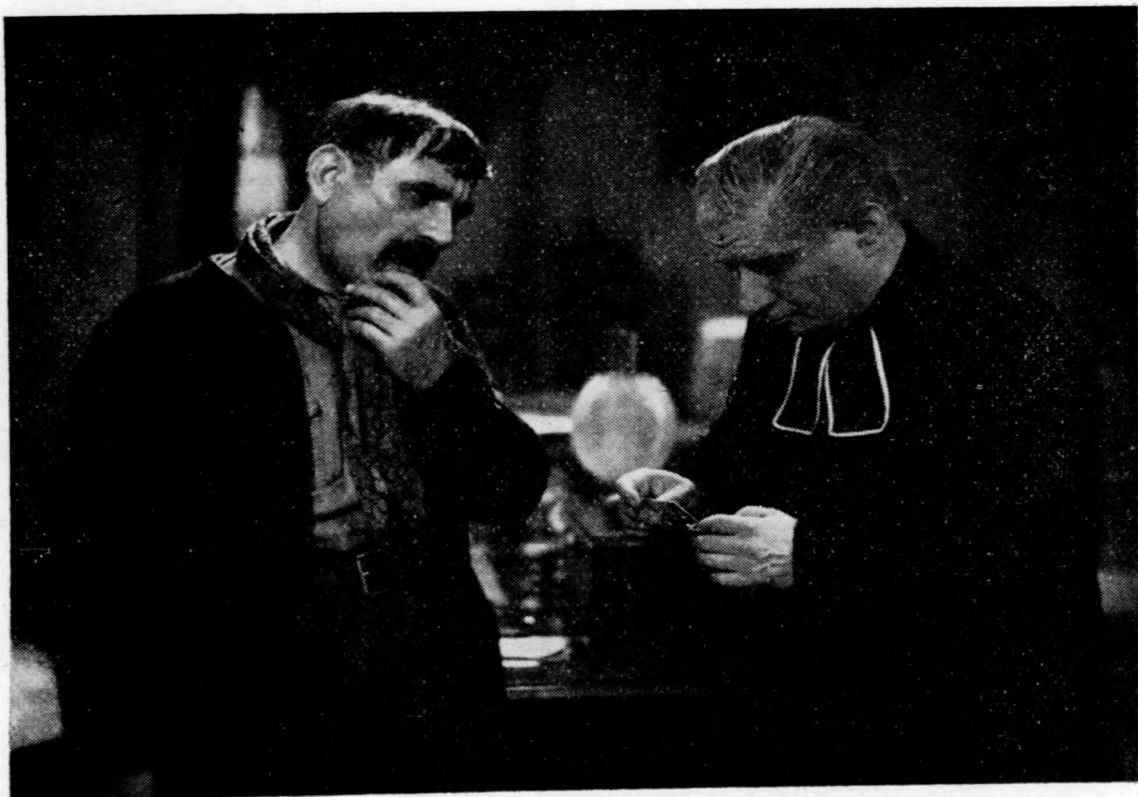
A nagyközönség érdeklődésének nemesebb terepéhez vezető utat keresi ez az első, külföldi, korhű miliőben játszódó filmdráma, amely az »Alfa« film produkciójában készült a *Hunnia* műtermeiben.

J. Spielmann jezsuita atya regényének filmváltozata, »Az örök titok« élesen világít rá arra a harcra, melyet a radikális francia vezető körök az egyház ellen folytattak és csak egy véletlen: az igazi gyilkos felébredt lelkiismerete és vallomása menti meg a főszereplő abbét attól, hogy a harc vértanújává ne legyen.

Dr. Czapik Gyula és vitéz Somogyváry Gyula írták a forgatókönyvet és Koudeta Géza pápai kamarás állította össze a kísérőzenét.

A filmjáték kettős verzióban készül; a magyar változat rendezője György István, a németé Paul Sugár. Operatőrje Gergelits Ferenc, a hangfelvételeket Lázár István mérnök készítette.

A szereposztás ünnepi névsorát Fedák Sári, Vágóné Margit, Laczkó Aranka, Sulyok Mária, Keéry Panni, Kürthy Sári, Harsányi Rezső, Gárday Lajos, Greguss Zoltán, Kürthy György, Toronyi Imre, Lehotay Arpád, Maklár Zoltán, Vértes Lajos, Ferenczy Károly, Szécsi Ferkó, Mihályffy Béla, Boray Lajos és Földényi László nevei díszítik.

Meghálálom, plébános úr!... (Gárday Lajos és Harsányi Rezső)
(Foto Faludi)

György István rendező figyelme a legcsekélyebb apróságokra is kiterjed. Fáradhatatlan, precíz, nem kíméli önmagát, de a színészeit sem. A jelenetek beállításánál állandó előkelő vendégei, a miniszteriumok és a székesfőváros magasrangú tisztviselői és a klérus magasrangú tagjai, akiknek társaságában a napokban megjelent *Angelo* Rotta pápai nuncius is, aki úgy a szereplő művészeket, mint a film rendezőjét bemutatatta magának és elismerő megelegedését fejezte ki a készülő filmjáték résztvevőinek odaadó munkája felett.

Harsányi Rezső eleveníti meg a felvevőgép előtt *Montmoulin* abbé tragikus alakját. A kiváló színművész, akit oroszán rész illet a produkció életrehívásában, munkatársunknak a következőkben vázolta a film cselekményének érdekes háttérét:

— Történelem. A francia kultúrharc idején, 1873-ban valójában megtörtént eseményt rögzítünk celluloidszalagra, amellyel annakidején a világsajtó is intenzíven foglalkozott. A cselekmény magvát hitelesen dolgozta fel *J. Spielmann*, német jezsuita atya, szép- és regényíró a »*Gyónási titok áldozata*« című regényében, teljesen korhű, törvényszéki adatok alapján. Maga a regény 30 év alatt 18 nyelven jelent meg és még ma is a legnagyobb érdeklődéssel forgatott irodalmi munkának számít.

— Ezt a hatásaiban fenséges történetet készítjük el magyar és német verzióban; cselekményét régi egyházi és francia klasszikus zenei remekek festik alá.

— *Montmoulin* abbé a darab hőse, akiben örökre emlékezetes és példaadó módon inkarnálódik a katolikus hitélet monumentális tétele: a *gyónási titok megdönthetlensége*.

— *O volt az áldozata* a dél-franciaországi *St Victoire*-ban annak a klerikális és rómaellenes rohamnak, amely a forradalom utáni ideológiák nevében végigsöpört Franciaországon. Hithúsége, egy pillanatig meg nem ingatható katolikusága mélyen vallásos lelki alkatának lenyűgöző kivetítése.

Fedák Sári művészetében is gyönyörködhetünk ezúttal, aki *szerenyen* csak ennyit mond szerepéről:

— Ebben az izgalmasan érdekes színműben nem játszom főszerepet. De nem is a szerep minősítésén van a hangsúly; azt csupán érdekessége miatt vállaltam s csak szereny, kis mozaikköve vagyok a produkciónak. (Megcáfolom! A vetítőben látottak ellentmondanak a művésznőnek. Mélyen emberi alakítása csodálnivaló! A szerk.)

A szerzők és a rendező munkájukról.

Három értékes nyilatkozatot adunk a következőkben. A forgatókönyv íróinak és rendezőjének néhány mondatát, amely premier planban világít a filmjáték erkölcsi tendenciájának valóságára:

Dr. CZAPIK GYULA, pápai prelátus, kanonok:

— *A regény, amelyből ezt a filmet írtuk, közismerten katolikus regény. Drámai cselekményének rúgója a gyónási titok, a katolikus hitnek bámulatos valósága. Ennek csak vértanúi voltak, de áruói soha! Az esemény oly változatos, oly dübörgő és annyiféle feszültségei oly sokszínűek, hogy nemcsak a katolikus publikum fog épülni rajta, de feszülten nézi majd mindenki és botránkozója egy sem tesz, mert ez a film senkit sem bánt!*

Vitéz SOMOGYVARY GYULA:

— *Bár a múltban kirándultam az irodalom valamennyi műfajának területére, a film terén azonban ez az első munkám. S nyomban*

hozzáteszem, hogy amennyire idegen volt tőlem ez az új kifejezés-technika, annyira meg is tanultam.

A forgatókönyv megírásánál a regényt csak magként használtuk fel, az alakok közül néhány főszereplőt s azok közül is egyik-másik karakterén változtatnunk kellett. A gyilkos sekrestyés figuráját — a regény írójától eltérőleg — pathologikus jelleg felé toltam el, amivel emberibb és szánandóbb tett s ezzel élmélyült Montmoulin páter roppant áldozata is, a kemény egyházi parancson túl, a megbocsájtó szeretet örök motívumáig.

Jövőbeni munkásságom a magyar filmgyártóktól függ; ha igénybe veszik, készséggel rendelkezésre állok.

GYÖRGY ISTVÁN, rendező:

— Érzésem szerint ez a film nemcsak a más utakat kereső magyar filmgyártásban új, amely a közönség valamennyi rétegének érdeklődésére számot tarthat, hanem a rendezésben is biztosítja azt, amit előző filmjeimben is kerestem, sőt részben meg is találtam. »Az örök titok« forgatásánál az emberi lélek ábrázolása olyan feladatok elé állított, amelyekben különös gyönyörűséget találtam.

Szóval beismeri?!

(Részlet a forgatókönyvből.)

(A gazdag Blanchardné meggyilkolásának nyomai Montmoulin abbéhoz vezetnek. A kiszálló hatóságok erős vallatás alá veszik a szentéletű papot.)

VALIÈRE CSENDÖRKAPITÁNY: (gesztikulálva beszél): Hát beszéljen kérem, beszéljen!...

MONTMOULIN ABBÉ (Valiér-re emeli szemét és méltóságteljesen felel): Hogyan... Hogy én... engem... de hát ez... csak nem kell ilyen vád ellen védekezni?... Tudom, hogy Önök gyűlölnék engem, de ez talán mégsem ok arra, hogy ilyen alávaló gyanúval illessenek!

POLGÁRMESTER: A plébános úr válogassa meg a szavait! A tények...

MONTMOULIN (hatalmas erővel): Mit a tények!... Miféle tények!?... Önök az egyházat akarják bemocskolni a rám vetett gyanúval!... Tiltakozom!... Értik?!... Tiltakozom az egyház és az élő Isten nevében!

VALIÈRE (gunnyal): Hohó, halakban!... Itt még más dolgok is vannak, igen súlyos dolgok!

MONTMOULIN: Miféle dolgok?... Sem a föld, sem a pokol nem teremhet olyan szennyet, ami hozzám ér!

VALIÈRE (cinikusan): Hagyjuk a poklot, maradjunk csak a földön! (Nyugodtan) Még mindig nem tudom, hogy kerül ez a kosárka a verandára?

MONTMOULIN (kicsit idegesen): Ez engem is meglep! Erre nem tudok választ adni!

VALIÈRE: Talán úgy repült oda?! (a polgármesterhez fordul, nyomatékkal, tagoltan.) Szóval már van egy fix pont, amire nem tud magyarázatot adni!

(Belép egy csendőr. Meglehetősen ideges. Egy vérjoltos kést és az abbé zsebkezdőjét hozza. A csendőrkapitányhoz lép és átadja.)

VALIÈRE (átveszi; forgatja a kést. A kés nyelében F. M. betűjel látszik.) F. M., azaz Francois Montmoulin!

A CSENDŐR (arca megretten s egy undor pillantást dob a késre.) A faskosárban, egy sarokban találtuk... (egy kendőt tesz az asztalra és le-törli utána a kezét.)

MONTMOULIN (tágra meredt szemmel halkán mondja a kendőt nézve.) Teremtő Isten, az én zsebkezdőm!...

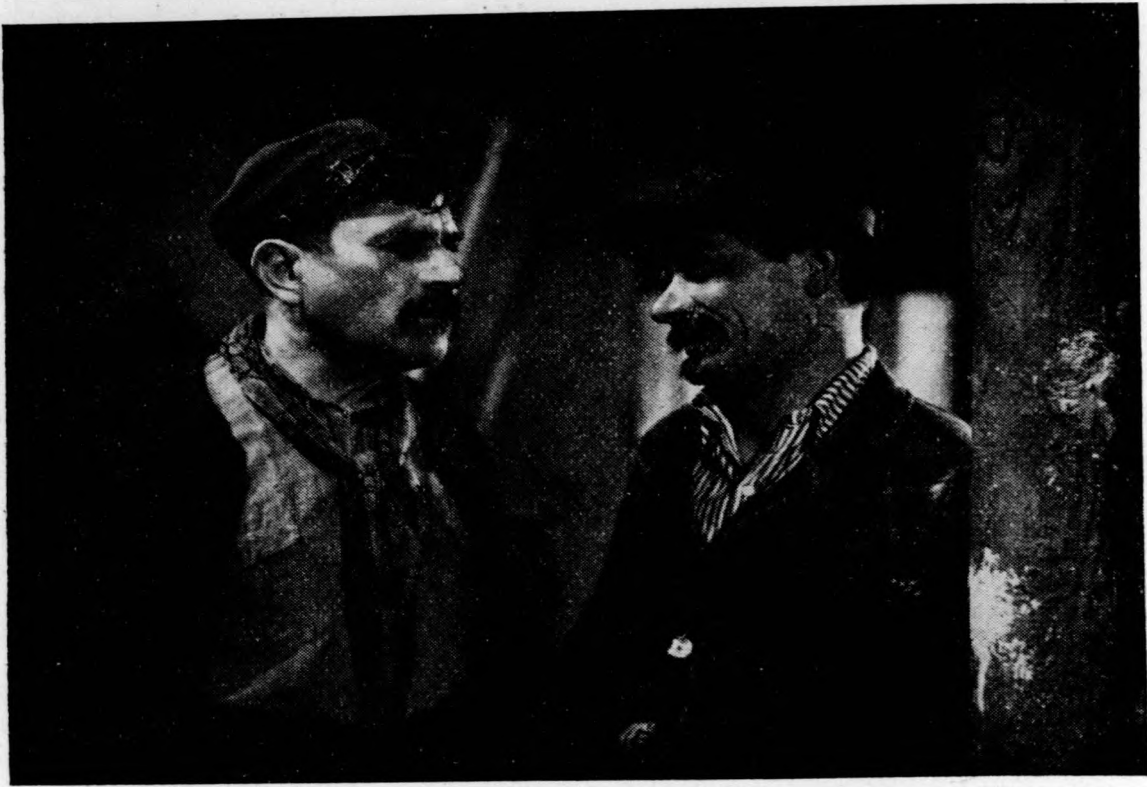
POLGÁRMESTER: Ön tudja, hogy ebben volt a pénz?! Szóval beismeri!...

(Bleude.)

A magyar filmgyártás az »Alfa« első produkciójával azoknak az alkotásoknak a sorozatát kezdi meg, amelyek a nézőközönség lelken keresztül igyekeznek meghódítani filmkultúránk számára mind-

azokat, akik az élet komolyabb problémáit eddigi magyarnyelvű filmjeinkben legtöbbször hiába keresték.

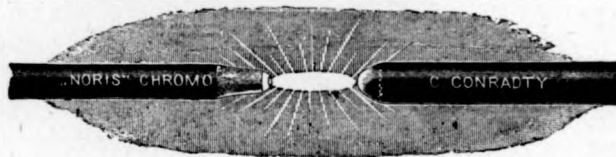
Somló Imre

Gárday Lajos (Loser sekrestyés) és Maklár Zoltán (világjáró verkli).
(Foto Faludi)

Szemmel láthatóan csökkennek a költségek
ha a gazdaságos **NORIS** szénpálcákat használja!

50 éve
vezető
márka !

50 éve
vezető
márka !

ENGEL KÁROLY ELEKTROMOSGYÁR

Budapest, VI., Vörösmarthy-utca 16. — Telefon: *14-37-37

Kérjen árajánlatot!

**Vidéki mozgószínházak részére film-
kötések és állandó gépház service**

KINOTECHNIKA

Mozgószínház berendezési és felszerelési vállalat

Vidéki mozgószínházak képviselője

Budapest, VII., Dohány-utca 41. Telefon: 144-236

A **REX-FILM** folytatja sikereinek sorozatát.

Torockói menyasszony

Két fogoly után

MAGA LESZ A FERJEM

NÓTI KÁROLY legmulatságosabb vígjátéka. Rendezte: GAÁL BÉLA
Zene: MÁRKUS ALFRÉD
Agay – Jávor – Kabos – Csontos

TE CSAK PIPALJ LADANYI!

CSATHÓ KÁLMÁN örökbecsű, magyar levegőjű vígjátéka, a NEMZETI SZINHÁZ legnagyobb sikere!
Rendezte: KELETI MÁRTON
Filmre írta: INDIG OTTÓ
RÓZSAHEGYI - RÁDAY - TURAY - VASZARY

GÁL ERNŐ — M. F. I. produkció

REX-FILM VII, Népszínház-u. 12.
Telefon: 13 - 99 - 78

Nézzünk egy kicsit körül...

»Színész vagyok, csak aki nagyon komolyan veszi a munkáját« — mondotta Paul Muni a magyar filmújságíróknak a budapesti sajtófogadásán. Igénytelenül egyszerű, lebilincselően kedves, Moissi-szerű egyéniségének elhisszük ezt a minden programot egyetlen mondatba sűrített kijelentést.

Csak azon csodálkozunk, hogy az európai színészek mért azt veszik nagyon komolyan, hogy színészek?

Uj filmgyártó cég alakult: »Alfa hangosfilmgyártó kft.« Irodahelyiségei: VII., Erzsébet-körút 8. III. e. Telefon: 144-808. Első produkciója »Az örök titok« megjelent február 24-én.

Fontos dátum: január 29. Falus István filmproducer Gábor fiának születését közli a szakmával. A legfiatalabb kolléga remélhetőleg édesanyja vonásait és apukája tehetségét öröklí.

A Berlinben megjelenő »Der Film« januári számában olvastuk:

»A legrosszabbat kívánjuk az új-évre mindazoknak a külföldi film-lapoknak, amelyek évek óta a német filmgyártás pusztulását jósolgatják!«

»Porcellánbaba« címmel Ferenczi András eredeti szüzséjének megfilméséről tárgyal. Az újszerű cselekmény a régi Velencében, az üveg-fúvók világában történik.

Juhász László, a békéscsabai Apolló mozi igazgatója február 3-án eljegyezte Neumann Klári arleányt Rákosszentmihályról. Gratulálunk!

A Paramount 1938. évi munkaköri beosztása szerint a kölcsönosztály vezetését Fodor Sándor vette át; a propaganda intézésével Kuhn Erzsébetet bízta meg az Igazgatóság.

Róth Ibolya, az Eco film tisztviselője és Brummer László február 20-án házasságot kötöttek. Szakmai barátaik nevében sok szerencsét kívánunk az új párnak.

Huszonöt százalékos osztalékot fizet az amerikai Metro. A pesti fiók évi mérlege viszont nem a legkedvezőbb. Hol van akkor az az óriási siker, amelyet saját megafonjukon harsognak: Metro az élen! Borotvaélen?

Thieberger Vilmos, a szakma »főkönyvelője« február 9-én ünnepelte ezüstlakodalmát. Söhajtunk az ünnepelttel: Hejh, Tibi, Tibi, amikor kendet még!...

Az Universal már forgatja Deanna Durbin harmadik filmjét. »Mad About Music« a címe; a forgatókönyvet Marcelle Burke és Friedrich Kohner írták.

Bukaresti lapok szerint a román miniszterelnökségen a mozgósínházakra vonatkozó új törvényjavaslaton dolgoznak. A filmbehozatal egy román állami intézményen keresztül fog történni, amelynek csak román nemzetiségű tisztviselői lesznek. A mozgósínházaktól megkövetelik a nemzeti munkatörvény pontos alkalmazását.

A dalmát partokon készülnek a legközelebbi Harry Piel-film külső felvételei. A címe sokat sejtet: »A lehetetlen ember«.

Tuchten Jenő 30 éve mozis

Ujból egy jubileum, amelyet elefejtettek megünnepelni.

Pótoljuk.

Tuchten Jenő, a Korona-mozi igazgatója, a napokban érkezett harminc esztendőszakmai tevékenységének pirosbetűs dátumához.

1908-ban indult pályájának dőcögő tehervonatán a Sport Bioscop éléről, 1914-ben a Fővárosi Nagy Mozgó üzletvezetője lett, 1916-ban a Korvin filmgyár kölcsönosztályának vezetője, 1920-ban önálló kölcsönző, 1926-ban Gyöngyösön épített filmszínházat és 1933. óta a Korona mozit vezeti.

Szűnes, mozgalmas, gondokkal teli életpálya; remélhetőleg húsz esztendő múlva, a szakmai aranylakodalmakor ugyanilyen jó egészségben szoríthatjuk meg Tuchten Jenő barátunk kezét.

Páger Antal és Kabos Gyula együttes
filmszereplése Vajda László

„Döntő pillanat”

című új magyar filmjében

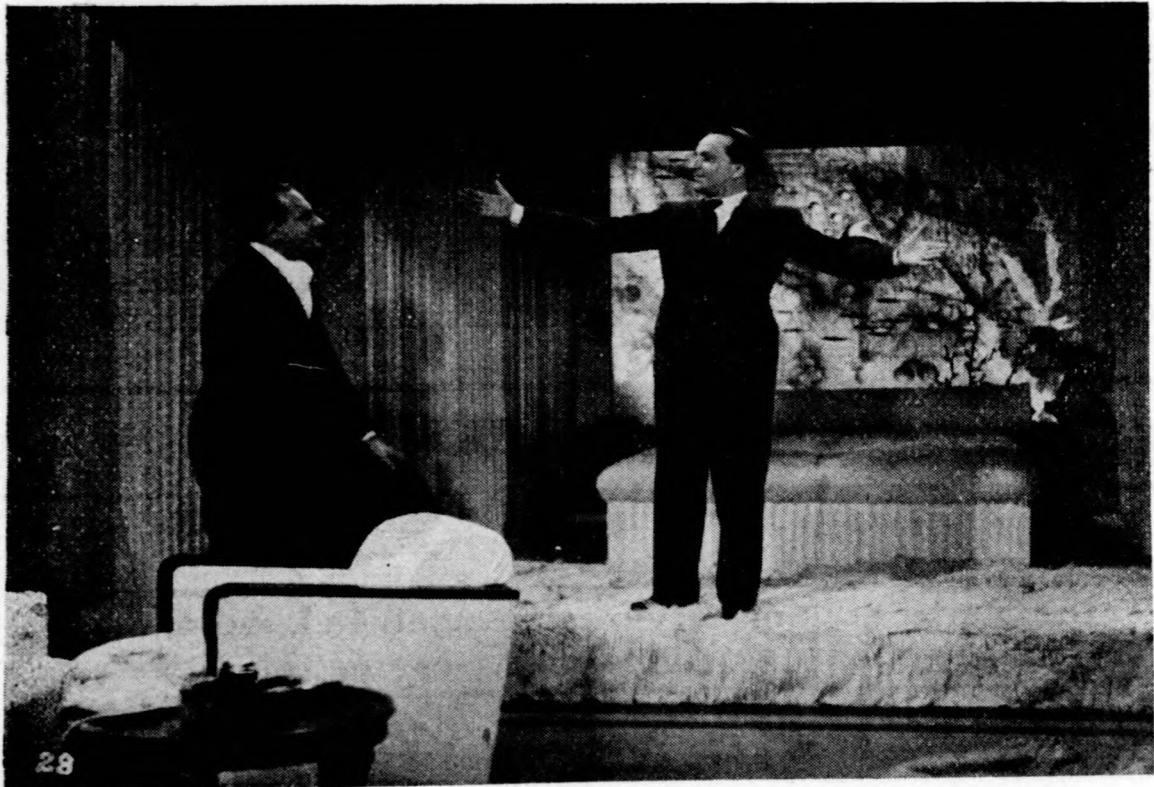
— »A Film« eredeti riportja. —

Nagyon sok ujságolvasó — többnyire a fiatalabb korosztályból — legelsőnek a *színház-rovatot* böngészi át, mielőtt a politikai, vagy a napi hírek szenzációinak útvesztőjében ismerkedne a zajló élet aktuális eseményeivel.

A *színház*: reménykedések csodálatos, rejtelmes világa, amelynek el nem koptatható foncsorában igyekszünk megtalálni a tudatalatti vágyódás idealizált tükörképét.

Ezt a pompás, felejthetetlen élményekben dúskáló, dicsőséggel felékszerezett világot viszi első alkalommal vászonra Vajda László, aki a *Hamza—Körner—Vajda*-produkcióban rendezte a *Zsoldos* Andor ötletéből írt »Döntő pillanat« című tragikomikus filmjátékot.

Bókay János, a nemrégiben feltűnt nagysikerű szinpadai szerző írta a friss ötletekben dúskáló forgatókönyvet, amelynek fordulatos cselekménye nemcsak a főváros színházi életének gazdag keresztmetszetét tárja fel, hanem magával viszi a kisváros mosolyt-fakasztó színházi igénytelenségébe is, oda, ahol a nemzet napszámosai már rég lemondtak Lear király vagy Hamlet pompázó szerepeiről

Ajtay Andor és Páger Antal.

(Foto Faludi)

s minden vágyuk: előadás után egy korszó frissen csapolt, kevés habbal...

A film zeneszerzője a nemzetközi filmvilágban is márkázott név: *Serly* András, a *Grace Moore* filmek zenei vezetője, aki Budapesten tölti szabadságát s ez alatt kapcsolódik bele a kollektív együttes munkájába.

A »Döntő pillanat« operatőrje a *Berlinből* hazaérkezett *Vass* Károly, a hangfelvételeket *Lázár* István mérnök, az érdekes díszleteket *Horváth* János, a *Nemzeti Színház* díszlettervezője készítette.

A *Hamza* Ákos és *Körner* Mihály gyártási vezetése alatt készülő film szereposztásánál a magyar mozikközönség dédelgetett kedvenceinek neveivel találkozunk:

A női főszereplő: *Tolnay* Klári. *Páger* Antal és *Kabos* Gyula a színész és színigazgató remek karakterfiguráiból merészen újszerűt formálnak, de örömmel látjuk *Szombathelyi* Blankát, *Orosz* Vilmát, *Ajtay* Andort, *Pethes* Sándor, *Köpeczi-Boócz* Lajost, *Várkonyi* Zoltánt, *Mihályffy* Bélát, *Maklár* Zoltánt, id. *Latabár* Árpádot, *Pethes* Ferencet, *Felhő* Rózsit, *Keleti* Lászlót, *Szöreghy* Gyulát, *Ujváry* Lajost, *Galetta* Ferencet, *Harasztos* Gusztávot és *Sugár* Lajost is.

A »Döntő pillanat« már gyártási arányaiban is elüt az eddig készült legtöbb filmtől, amennyiben a belső felvételek elkészítésére a produkció tizenhét napot állított munkatervébe.

Tizenhét felvételi nap, egy sereg kiváló színész, jó zene, szép díszletek; *Vajda* László rendező tehetséges kezében annyit jelentenek, hogy a »Döntő pillanat« sorsa már akkor dőlt el, amikor a kivitelezés elhatározásához a legelső megállapodást aláírták.

Kisvárosi színház nézőtere. Zsúfolásig telve kíváncsiakkal, akik a fővárosi színpadok kedves szerelmesszínésze vendégfellépéséhez jöttek el. Tipikus, válogatott, vidéki karakterek.

Izzó hangulat hullámozik keresztül a nézőtéren. A zenekar hangol. Néhány perc és kezdődik az áhított műelőadás.

A háttérben felsüvít egy hang:

— *Nem játszik a Törös! Gyerünk haza!*

Méltatlankodó felkiáltások: »Disznóság! Gyalázat! Botrány, az embertől kicsalják a pénzt!« — A nézőtér kiürül és az üresen maradt széksorok előtt haját tépve kesereg a balszerencsés igazgató (*Kabos*).

KOVÁTS BÉLA MIHÁLY

HANGLEMEZKÖLCSÖNZŐ

Zenei reklámszervezés, hangfelvétel, rádió,
gramofon, erősítő, vétel, csere, eladás

Budapest. VIII. ker., József-körút 19

Udvarban

Telefon: 33-21-66

Udvarban

Vajda rendező és két asszisztense: Somló Endre és báró Podmaniczky Félix mozgatja a nagyarányú statisztériát. Nem kell sok próba. Most a színigazgató kesergő tirádái következnenek, Kabos két-ségbeesetten kutat *valami*, vagy *valaki* után. Felharsan a hangja:

— *Történelmi osztály, előre!*

(Ez a hívójel báró Podmaniczky Félix rendező-asszisztensnek szól, aki a művésszel minden jelenet előtt átveszi a szöveget.)

A kacaj csak egy másodpercre szakítja félbe a munkát, Vajda László beint:

— *Fog ez menni!...*

Cilike színésznő lesz

(Jelenet a forgatókönyvből.)

(Tipikusan kisvárosi korcsma. Füst, összezsufolt asztalok, kormos falak, vaskályha. A kövér korcsmáros és korcsmárosné maga szolgál fel. Az egyetlen fehér abrosszal terített asztal mellett nyolcan ülnek: az asztalfőn Gáspár színigazgató, (Kabos), mellette jobbra Papp Éva színésznő, (Tolnay), balra Pénzes Alice, a szubrett. (Orosz Vilma) Éva mellett Bálint Gábor színész (Páger), Várnay Péter a fiatal amorózó (Várkonyi), Szelesi Jolán az öreg kómika, egy alkoholista képű nagy darab ember: Tokodi Balázs a kómikus. Valamennyi hamisítatlan kisvárosi ripacs. Erősen isznak. Az asztalon literes borosüvegek állnak. A korcsmaiban rajtuk kívül csak néhány vendég lézeng: ismert kisvárosi figurák.)

GÁSPÁR (feláll, pohárral a kezében, mint aki szónoklatra készül.)

CSÜTORÁS (mély basszushangon): Halljuk a direktort!

A TÖBBI: Halljuk!... halljuk!...

GÁSPÁR: Hölgyeim és uraim! Kedves barátaim, illetve gyermekeim!

VÁRNAY: Éljen!

GÁSPÁR: Együttes küzdelemre indulunk, hogy testben-lélemben összeforrva újra fellobbantsuk Ujnelyen a kultúra halódó lángját. És győzni fogunk, csak *hinni* kell...

CSÜTORÁS: Csak *inni* kell!

TOKODY és VÁRNAY: Úgy van!... Úgy van!...

GÁSPÁR: ...csak *hinni* kell magunkban és a művészet szent erejében. Egy kis bizalmat előlegezzetek...

CSÜTORÁS: Éljen az előleg!

VALAMENNYIEN (bömbölve): Éljen!... Éljen!... Éljen!...

(Mind felugrál, pohárral a kezükben Gáspár felé tolonganak, koccintanak és isznak.)

PÉNZES ALICE (koccint Gáspár-

ral): Szervusz dirikém! Brudert nem iszunk?

GÁSPÁR: Miért, amikor úgyis tegezek?

PÉNZES ALICE: No, ne légy olyan dölyfös. Ex!... No, mi lesz azzal a csókkal? (csók.)

A TÖBBIK KÓRUSA: Éljen!

(Szelesi Jolán a kómika poharával a kezében feláll és elszántan közeledik Gáspár felé. Gáspár rémülten nézi.)

SZELESI JOLÁN (szigorúan): Engem is!

GÁSPÁR (csdeklően): Muszáj? (Gáspár egy mély sóhajjal, undorodva megcsókolja Jolánt. A kórus még vadabb éljenzésbe tör ki.)

GÁBOR (új tagja még a társulatnak. Érdeklődve fordul Bálinthoz.): Kedves Bálint bátyám, te mit szoktál játszani?

CSÜTORÁS NAGY BÁLINT: Ferblit, néha tarokkot is.

GÁBOR arca közlőről: (csalódás és undor látszik rajta).

(A kövér korcsmárosné kézenfogva odahozza az asztalhoz a lányát, Tormás Cilikét, (Szombathelyi Blanka) egy mozdulataiban, modorában, affektáltságában tipikusan vidéki lányt. Ahogy közelednek az asztalhoz a vidéki színészek észreveszik Cilikét.)

A RIPACSONK KÓRUSA: Eljen Cilike!

CSÜTORÁS: Gyere ide, Cilike!

VÁRNAY (olvadozó pillantással Cilike felé, aki szendén, magát illegetve mosolyog.): Szervusz Cilike! Csókolom a picike kis kezedet!

A KORCSMÁROSNÉ (Gáspárhoz vezeti leányát, Cilike pukkedlizik.): Ez az én kislányom, direktor úr. Ő is művésznő.

GÁSPÁR (szemügyre veszi Cilikét. Félreérti a korcsmárosnét.): Képelem, milyen remek tőrőscsuszát főz a kisasszony. Ez a legnagyobb művészet a világon.

KORCSMÁROSNÉ (*sértődötten*):
Hogy tetszik ilyet képzelni! Ki sem engedem Cilikét a konyhába!

CILIKE (*durcásan és büszkén*):
Színésznő vagyok kérem. Már több darabban játszottam a Kölcsey Színházban.

KORCSMÁROSNÉ: Remélem, a direktor úr is alkalmat ad az én Cilikémnek, hogy kibontogassa a tehetségét.

GÁSPAR: Hogyne, hogyne, hogyne... Csak bontogassa, bontogassa kislányom.

A KORCSMÁROSNÉ (*kezénél fogva elhúzza a vonakodó kislányt, aki búbájosan pukkedlizik*): Gyere kislányom, ne zavarjuk a művész urat.

VARNAY: Pá, Cilike!

GÁSPAR: Pá, pá, pá...

ÉVA (*Várnayhoz*): Milyen a közönség Ujhelyen?

VARNAY: Nagyon hálás kérem: ott is nevet, ahol nem kéne.

CSUTORÁS (*Tokody Balázssra mutatva*): Csak rajta nem nevetnek. Ő ugyanis a komikusunk.

TOKODY (*révetegen felnéz, részeg már kicsit s Gáborék felé fordul. Tragikusan, keserűen, őszintén*): Menjetek vissza Pestre az első vonattal, én mondom nektek Tokody Balázs. Meneküljete el, amíg még nem késő, amíg fiatalok vagytok... mert meg fog a sár a szúrto kezével és soha többé nem ereszt.

ÉVA (*hivatásának tüzevel*): Mi hiszünk magunkban!

(*Bleude.*)

A *Kovács Emil és Társa* cég megbízható ízlésében ezideig még nem csalatkoztak mozisaink. Ezúttal sem fognak.

Az az ösztönös üzleti érzék, amely a francia filmtermékek legjobbjai közül biztos kézzel emelte ki a »*Táncrend*«-et, s ezzel a mozilátogatók minden rendű igényeit maradék nélkül kielégítette, magyar filmjeik beszerzésénél fokozottabb mértékben mérlegeli a siker esélyeit. Amikor idei anyagának díszéül a »*Döntő pillanat*« című magyar filmjét propagálja, mozisaink és a nagyközönség elfogulatlan döntésében bízva, nyugodtan sorozhatja abba a trióba, amelyet a »*Pesti mesé*«-vel nyitott, a »*Táncrend*«-del folytatott és a »*Döntő pillanat*«-tal tetézt.

Somló Imre

NOSZA!...

Valaki üzletileg elgaloppírozta magát; a jó emberek megkérdezték azonnal:

— Kijön a $\frac{1}{2}$ 1-es vonathoz?

— ???

— Megnézzük, megjött-e már az esze!...

* * *

A »Noszty fiú...« bemutatóján Faragó Rezsőt megrohamozzák a szabadjegyigénylők. Az érvek tarsolyából előkerülnek a legkülönfélébb jogcímek.

Az egyik különösen erőszakoskodót ezzel rázta le a nyakáról a kitűnő Faragó:

— Az íróasztalomról tizennégy jegyet elloptak; abból egy a magáé!

* * *

Vajjon milyen pályát választ Falus Pista Gábor fia, mire felnő? Mi lesz belőle: új földesúr, vagy aranyember?

* * *

Berger Marci belépett a Fox-hoz. Így lett egy amerikai utazásból (Borcsa Amerikában) amerikai utazó.

Lekötni!

Beosztani!

AZ EMBER

NÉHA TÉVED...

(Ez az a film, melynél a mozis nem
tévedhet, biztos siker, biztos üzlet!)

A FALU ROSSZA

(Kérdezze meg moziskollégáit!)

Asszony a lejtőn...

Egy szélhámos naplója

Vörös Pimpernel visszatér

Éjszaka kezdődött

Mártirasszony

Uj csillag született

Éneklő bandita

És most jönnek:

Hurrycane

A zendai fogoly

Nők a tükör előtt

MOZGÓKÉPÜZEMI R.-T. filmkölcsön-
osztálya

VII., Erzsébet-körut 45. - Tel.: 144-487/488

U F A filmkölcsönző vállalat

ERKEZETT: Budapest

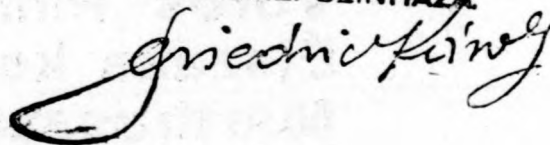
1938 JAN 7

KÉRTETETT:

....egyszeremind köszönetet mondok azért is, hogy lehetővé tették számunkra a "Gasparone" szilveszteri bemutatóját, amelyen Röck Marika új filmje igen nagy sikert aratott. Közönségünk a fulbemászó melódiáktól, a káprázatos kiállításától és Röck Marika eddigi legjobb alakításától a lehető legjobb szilveszteri hangulatba jött és minden egyes néző egy-egy reklámdobja maradt ezen nagyszabású filmüknek, amelynek sikere az új esztendőben úgy nálunk, mint másutt is egészen biztos.

Ismételten hálás köszönetet mond

Öszinte hívük

SOPRON VÁROS
MOZGÓKÉPSZINHÁZA

EGGERTH MÁRTA és JAN KIEPURA
együttes főszereplésével:

SZERETCEK!

Az idény legszebb romantikus zenés filmje

Rendezte: BOLVÁRY GÉZA. Zene: ROBERT STOLZ

H. T. film kft Budapest, VII., Rákóczi-ut 14.

Szeged, 1937. december 26.

Film: Tokaji rapszodia.

Tekintetes

C f a Filmipari és Filmkereskedelmi R.T.

B u d a p e s t . .

Tisztelettel jelentem, hogy a szegedi Belvárosi mozgó
szombaton P. 2655.10 és
vasárnap 2377,-

tehát a két ünnepnapon összesen P. 5032,- bevételt osinált.

Ehhez hasonló bevételeket csak 3-4 év előtt, amikor akár-
milyen magyar film még mozgatóbevételeket tudott osinálni, tudtak el-
érni. A közönség igen jól szórakozik és általában meglegedettséggel
távozik a színházból, de a Belvárosi igazgatósága is meg van elégedve.

Kiváló tisztelettel

Márclus 3-án jelenik meg az idény legnagyobb „Kétarcú Afrika”
Afrika-filmje, a:

Ez a 900 méteres film az u. n. középhosszuságú
filmek között külön klasszist képvisel. - Forgalomba
hozza: **Márer Sándor**, található a Filmházban
9-3-ig. Tel.: 136-635.

Riportok pár mondatban

SMOLKA JÁNOS

Magabízó mosolya, halk udvariassága, úri előzékenysége rajzolják meg kontúrjait jelzőkből készülő portréjának.

Könnyű címet találni hozzá:

»Egy ember, aki sohasem haragszik.«

Pedig vannak rengetegen, akik *üzletileg* abba a sokat emlegetett kanál vízbe szeretnék belefojtani; felhorkanó tehetetlenséggel hozzakodnak elő a »giccs« címszó alatt megbúvó, fantáziára bízott gánccsokkodásokkal.

Még csak nem is neheztel meg érte...

Dolgozik tovább, fáradhatatlanul hordja egymásra a magyar filmkultúra világítótornyához a súlyos tégladarabokat.

A szakmában közhellyé fakult *»igazgató«-i* címet és rangot nem igényli. A vizitkártyáján ennyi áll csak a neve alatt:

okl. közgazdász.

Ezért a címért viszont egyetemi évei alatt sokat tanult és dolgozott.

(s. i.)

Szeretem a kertet...

»Szeretem a kertet, mely a házad körül virul.

Szeretem a selymet, mely a derekadhoz simul.

Szeretem az ablakodba integető virágot,

De szeretném megölelni körülöttem én az egész világot!«

Emlékszünk még e dalra?

A moziközönség feltétlenül megtartotta emlékében az *»Iglói diákok«* szerenádját, amelynek a napokban jelent meg a nyolcadik kiadása.

P. Ábrahám Dezső szívetmelegítő muzsikája visszamaradt a fülekben, ezt bizonyítja a hangjegyek *nyolcadik* kiadása.

Sajnáljuk, hogy négy éve nem hallottuk e tehetséges muzikus dallamait felcsendülni a magyar filmekben.

Kár!...

Fonoton film

céggel új filmgyártó vállalatot alapított Kálnai Imre (Jim Kay). Akik ismerik hihetetlen aktivitását és előretörő, amerikai lendületét, megértik, hogy a »Fonoton film« komoly, tőkeerős létrehozását azok a hónapokig tartó tárgyalások eredményezték, amelyek alatt a szakma már veszteséglistájára könyvelte Kálnai Imrét.

Három magyar film előkészítésén dolgozik az új vállalat és értesülésünk szerint a szükséges tőkék biztosítva vannak s kora tavasszal a Hunnia műtermeiben megkezdik a »Fonoton filmek« forgatását.

Megnyilt az Astra filmszínház

Görgényi Miklós igazgatása mellett nyitotta meg kapuit az I. kerület új filmszínháza, az Astra mozgóképpalota. Az Ugocsa-utca legjobb helyén, Stern Pál műépítész terve alapján épült az új mozi, amelynek akusztikai, vetítés- és hangtechnikai munkálatait Székely Sándor mérnök vezette. A nagyszerű telefongyári vetítógép, Klein Vilmos elektromos berendezései a díszbemutató szakközönségéből a legjobb megalárást váltották ki.

1938március-április-május

Paramount parádé

Néhány nap mulva megindul a *PARAMOUNT PARÁDÉ*, a Paramount nagy beosztási világversenye. Minden ambiciónk, hogy ebben a nemes versengésben, amely a mozisok részére *értékesnél-értékesebb* díjakat tűz ki, mi, a budapesti fiók is sikeresen szerepeljünk. Ehhez szükségünk van üzletbarátaink legintenzívebb támogatására. Kérjük Önt, adja meg a beosztatlan filmek játszási terminusait és kösse le II. félévünk szenzációs anyagát!

Eddigi megjelenéseink:

Aranylakodalom
Lázadók kapitánya
Madridi express
Urinők előnyben
Egy leány, aki mer
Angyal
Párisban szerettem beléd

A II. fél szezon anyaga:

Kalózkisasszony
Sanghai leánya
Honfoglalók
Asszony a viharban
Kékszakáll 8. felesége
Carole Lombard bűnügyi vigjátéka
Popeye és a 40 rabló

PARAMOUNT színes és fekete
rövid filmek — vezetnek!

A háború utáni napok megrázóan emberi problémája az

„Elcserélt ember“

A Nemzeti Színház színpadán szólaltatta meg Bónyi Adorján az »Elcserélt ember« című színművében a háborúból szeretteihez visszatért magyar katonát; nagyfeszültségű lelki tragédia nem mindennapi problémájából sző színes keretet súlyos és igaz mondanivalói köré, amelyet legjelesebb színpadi és filmművészeink tolmácsolásában látunk viszont a fényszínpad gyöngyvásznán.

Az »Elcserélt ember«-t dr. Bajusz Péter produkciójában, Vincze László ideális gyártási vezetése mellett forgatták. Gertler Viktor rendezőművésze ezúttal is biztosítja a szereplők különféle karaktereinek stílusos összhangját. Kiss Ferenc, Dayka Margit, Pethő Attila, Mály Gerő, Mihályffy Béla, Köpeczi-Boócz Lajos, Vaszary Piri, Ligeti Juliska, Haraszthy Mici, Simor Erzsébet, Forgách Jancsi — a házi vetítőben láttunk néhány jelenetet és ezért állíthatjuk határozottan — a magyar érzésekhez egészen közelfekvő mesében a százontúli magyar film egyik legszebb alkotásában szerepelnek.

Szende Márta

az új színészgárda biztató ígérete. Az »Asszonyok« egyik delutáni előadásán láttuk a Vigszínház színpadán. Ráthony Akos filmrendező érdeklődéssel figyelt fel az otthonosan mozgó, tehetséges kezdőre, amelynek eredménye: egy vezetős szerep a Fototon filmvállalat legközelebbi produkciójában.

LLOYDS of LONDON

JÖN A FORUM-BAN!

Az amerikai filmgyártás élére tört 20th Century Fox-film idei nagy, reprezentatív filmje kétségtelenül a

LLOYDS of LONDON

LORD NELSON GYŐZELME!

Lloyd's of London, (Lord Nelson győzelme) egy csodálatos szerelem

LLOYDS of LONDON

AZ INTELLIGENCIA FILMJE

története, amely egy világot borított lángba.

A *Lloyd of London*-t több mint

LLOYDS of LONDON

HENRY KING RENDEZÉSE!

egymillió dollár költséggel készítette el Henry King, a monumentális film rendezője.

LLOYDS of LONDON

A SZEZON MŰVÉSZI ESEMÉNYE

A *Fox* jelentése szerint az 1937–1938-as idényben ezzel a filmmel érték el úgy Amerikában, mint a nem-

LLOYDS of LONDON

TYRONE POWER GRANDIOZUS ALAKÍTÁSA!

zetközi piacon a legnagyobb kölcsön-díjbevételt, holott ez volt a *Fox* első filmje, amelyet legfelsőbb határo-

LLOYDS of LONDON

MADELEINE CARROLL NAGY DRÁMAI SZEREPE!

zatra csak százalékos részesedés mellett szabad lekötni, tehát fix kölcsön-díj mellett nem volt a film megszereshető.

LLOYDS of LONDON

AZ IGÉNYES KÖZÖNSÉG FILMJE!

A *Lloyd's of London*-nal kapcsolatosan meg kell jegyeznünk, hogy szerencsés témája, amely mindég érdeklődésre tarthat számot és pompás szereposztása — melyben a főszereplő Tyrone Power és Madeleine Carroll mellett Sir Guy Standing, Virginia Field, Georg Sanders és a kis Freddie Bartholomew játsszák a nagyobb szerepeket — teljes mértékben igazolják azt a nagy várakozást, mellyel ennek a filmnek a közeli premiérjét nemcsak a közönség, de az egész mozi-szakma is várja!

**A FOX filmeket
kéri
a közönség**

**A FOX filmek
üzletet jelentene-
nek a mozisnak**

Februári filmbemutatók:

Budapesti film: **Marika**

Zágon István bábájosan friss, az ifjúság mámorító érintetlenségét árasztó vígjátéka, a »*Marika*«, a *Budapest film rt.* negyedik magyar filmje, amely *Szántó* Armand és *Szécsén* Mihály hibátlanul megírt forgatókönyve nyomán került felvevőgép elé.

Smolka János produkciójára büszke lehet a magyar filmgyártás. Igazuk van, akik az »*eddig legjobb magyar film*« jelzővel tüntették ki a dr. *Bajusz* Péter gyártási vezetése alatt, *Gertler* Viktor páratlanul figyelemreméltó, művészi rendezésében készített filmet.

Szepes Lya a címszereplő. Brávó! (Nem vállveregető bizalmaskodás akar lenni ez a felkiáltás. Önkéntelenül hagyja el a néző ajkait.) Csupa szív, szavai legtermészetesebb megnyilatkozásai az egyszerűségnek. És szép! Nem a hódító, démoni szekszepil, inkább az, amelyet a nővérünk arcában találunk meg. Játéka kicsiszolódott.

A kis *Szepes* befutott.

Perczel Zita megtalálta azt a szerepkört, amely igazán fekszik neki. Kacér, nagyvilági nő. *Teljes az illúzió*.

Jávor Pál ennyire finom nüanszokkal egyetlen szerepét sem hintette tele.

Juhász József angyali humorú színész; tökéletesen pótolja a mulattatás kabosfejű bálványát.

Hosszú Zoltán dr. őszinte, meleg játéka meghatóan nemes ék-köve az együttesnek.

Eiben István ragyogóan szép felvételei, *Lohr* Ferenc hibátlan hangvisszaadása nagyban hozzájárultak, hogy a *Hunniában* készült vígjáték a fehér hollónál is ritkább *maradéktalan szakmai elismerést* szerezte meg.

Alfa film: Az örök titok

A nézőtéren annak a csodálatosan bűvöletes szellemnek a hangulata ömlik el, amelyből a film forgatókönyve készült. P. Spielmann regényét vitéz Somogyváry Gyula és dr. Czapik Gyula alkalmazták filmre, nagyszerűen megtalálva azt a hangulatot, amely fogva tartja az emberi szíveket és az utolsó kockáig a legnagyobb feszültségben tartja a nézőteret.

György István rendezése felül-emelkedik minden sablonban vergődő, kifogásokat kereső kísérleten. Akart. Mert. Győzött!

A három főszereplő: Fedák Sári, Harsányi Rezső, Gárday Lajos páratlan színészi készséggel oldották meg nehéz feladataikat, de minden

egyik alakja ennek a páratlan színjátéknak dicséretet érdemel. Maklár, Lehota, Vágóné, Toronyi, Kürthy György, Vértess Lajos, Földényi, Mihályffy és Ferenczy Károly elsőrangúak.

Koudela Géza kísérőzenéje. Gergelits francia stílusú fotográfiai felejthetetlenek.

Phöbus film:

A modern Sámson

Bernstein mindenkor aktuális témájú színművének filmváltozata. A színpadi siker megismétlődik a gyöngyvászon erősebb hatásaiban is. Két ragyogó művész: Harry Baur és Gaby Morlay a főszerepben csodálnivaló alakítást nyújtanak.

Globus film:**Pillanatnyi pénzzavar**

Vidám komédia egy milliomos pillanatnyi pénzzavaráról, amely az önzetlen szerelem biztos révében kormányozza a véletlenek hullámain hanykolódó cselekmény hajóját.

Kanisza József sokhelyütt ötletes könyvét Martonffy Emil rendezte, Bástyai István zenéjével.

Kabos Gyula, Salamon Béla, Erdélyi Mici, Szeleczky Zita. Básthy Lajos, Bilicsi Tivadar, Földényi László jól játsszák hatásos és mulatságos szerepeiket.

Paramount: Kalózkisasszony

Multszázadeleji kalózsromantika, ragyogó kiállítással, rendezői bravúrok lélekzetelállító tömegével fűszerezet-ten.

Cecil B. de Mille sokszínű rendezése magyar művésznő bemutatkozását keretezi igen hatásosan; Gaál Franciskából igazi, nagy művésznőt formált Hollywood. Fredric March és Akim Tamiroff nagyszerű színészi alakítása viszi a cselekményt a biztos siker útjára.

Ungár film: Szerelem...**Bosszú... Halál!**

A századeleji Párisból indul ki a lüktető tempójú cselekmény, a francia-orosz barátság idején. De Párist felváltja a titokzatos Szentpétervár, ahol a fény káprázatából a hercegi palotán át a nihilisták titkos pinceodúiba is elvezet Pierre Billon nagyszerű rendezése.

Kimagasló produktuma a francia filmtermésnek ez a feszült cselekményű dráma, amelynek főszereplői régi ismerőseink. Pierre Richard Willm, Vera Korène, Susy Prim és Roger Karl tökéletesen érzékeltetik szerepük külső és belső adottságait. Az Uránia színház első alkalommal mutatott be francia filmet; őszinte, igaz sikerrel. Serényi Erzsébet feliratait ezúttal is csak dicsérni tudjuk.

Reflektor film: Szerenád

A második feleség problémája áll a cselekmény előterében, akinek tökéletes adottságai ellenére nehéz küzdelmet kell vívnia az első, a halott emlékével. Willy Forst rendezői művészete mesterien hozza ki színészeiből — Hilda Krahl, Igo Sym és Albert Matterstock — mindazokat a nüansz-parányokat, amelyekből a káprázatos művészi egység kialakul.

A bemutató közönsége szokatlan melegséggel fogadta a kvalitásos filmjátékot.

Harmonia film:**Hindu siremlék**

A némafilm egyik legnagyobb üzleti és művészi sikere volt a Hindu siremlék, amelyet most teljesen új feldolgozásban, hangos változatban mutatott be a Harmonia film. A filmet sok nagy siker rendezese, Richard Eichberg rendezte tökéletes hozzáértéssel, nagyvonalúan. A kiállítás bőkezűsége, a kosztümök káprázatos szépsége, a hatalmas tömegjelenetek a legnagyobb szabású amerikai filmek gazdagságával vetekszenek. A mese izgalmas jeleneit, a megkapó fordulatok hatását fokozza a kiváló színészgárda tökéletes játéka. A főszerepekben La Jana, Kitty Jantzen, Gustav Diessl, Hans Stüwe, Theo Linggen és Fritz von Dongen, pályafutásuk legszebb, legértékesebb alakítását nyújtják.

Sláger film: Préda

Francia színmű. Azok közül, amelyeket a sajtófőnökök szívesen illetnek »a gyártás csúcspontja« és hasonló fellengzős jelzőkkel. Ez a film még ezt is megérdemli; cselekménye, rendezése és a három főszereplő: Jeanne Boitel, Jean Galland és Jean Max alakításai tökéletes művészi összhangban kapcsolódnak össze.

Fizessen elő
„A FILM”-re

Rex-film: Te csak pipálj Ladányi!

Csathó Kálmán vígjátékának színpadi Hinterlandja erősíti az *Indig* Ottó forgatókönyvéből készült film-újdonyságot, amelyet *Rózsahegyi* Kálmán, *Turay* Ida, *Ráday* Imre, *Vaszary* Piri, *Juhász* József, *Gömöry* Vilma és *Köpeczi-Boócz* Lajos játszanak, megtartva a színpadi eredeti fordulatok tempóját.

Keleti Márton rendezte a filmet, amelyben *Rózsahegyi* Kálmán és *Vaszary* Piri eddigi legjobb szerepeiket alakítják.

Metro: Walewska grófnő

A történelem reflektorfényében két nagyszerű művész: a svéd *Greta Garbo*, a francia *Charles Boyer* a világhódító *Napoleon* egyik szerelmi epizódját eleveníti meg, *Clarence Brown* kiváltságos rendezésében.

Bőkezű kiállítás, látványosságok; az értékes színészi játékot elnyújtják a 80%-ig premier-planban fotografált, szünni nem akaró dialógusok. Semmiestre sem előnye a filmnek, hogy *Greta Garbo* második helyre szorul *Boyer* hatalmas alakítása mellett.

Harmonia: Magdát kicsapják

Pless Ferenc harmadik produkciója jobb az első kettőnél. *Nóti* forgatókönyve két órás kacagás. A rengeteg ötletet *Vajda* László rendezése nagyszerűen hozza ki *Turay* Ida, *Tolnay* Klári, *Páger*, *Góth*, *Gózon*, *Mály* és *Pethes* Sándor főszereplésével.

Igazi nagy siker!

Metro: Az ismeretlen lány

A filmet nem láttuk. A *Pesti Hírlap* kritikájával helyettesítjük mondanivalónkat:

»...azon kell csodálkoznunk hogyan lehetett ezt a szép, komoly, mély és emberi drámát így kivetkőztetni, nemcsak minden molnári, hanem minden emberi formájából? Ez a film egyike az amerikai filmgyártás legnagyobb tévedéseinek.«

Eco film: A Noszty fiu esete Tóth Marival

A gyakorlótérről hazatérő huszárszázad végigvonul a kisvárosban — ez a film első jelenete; a közönség beletapsol, a film győzött.

Hegedüs Ferenc páratlanul bőkezű gyártási vezetése mellett filmre vitt *Mikszáth* regény, *Székelly* István lendületes rendezésében nem aratott váratlan sikert. *Jávor* Pál, *Szörényi* Éva, *Rajnay* Gábor, *Thellmann* Erika, *Gózon*, *Bilcsi*, *Köpeczi-Boócz*, *Kiss* Mányi és *Simor* Erzsí azt a békebeli felejthetetlen hangulatot teremtik meg a film tökéletes magyar levegőjében, amelyet a nagy palóc regényeiből érzünk. A film-szerű csiszolás cseppet sem ártott annak a drámai magnak, amelyből *Noszty* főhadnagy úr és *Tóth* Mari szerelmének rózsafája bimbózott ki a fényes színpadon.

Alibi

A francia filmprodukciónak legújabb filmje, amelyben a »*Sous les toits de Paris*« felejthetetlenül kedves utcai énekese, *Albert Préjean* és a Hollywoodban híressé lett bécsi sztár, *Erich v. Stroheim* játsszák a főszerepeket. Az »*Alibi*« cselekménye eredeti, izgalmas és a rendező *Pierre Chenal* új utakon haladva oldja meg a legnehezebb és legkomplikáltabb feladatokat. Az »*Alibi*« párisi bemutatója művészi esemény és kasszasiker.

„A Film”

a magyar filmgyártás minden megmozdulásáról tájékoztat!

Fizessen elő

„A Film”-re

A
REFLEKTOR-FILM

újabb nagy szenzációja:

WILLY FORST

egyetlen idei rendezése

SZERENAD

(A MÁSODIK ASSZONY)

A rendezőművészet csúcsteljesítménye, a legembe-
ribb színészi alakítások.

Főszereplői:

Igo Sym,
Hilde Krahl és
Albert Matterstock

Megjelent a Royal Apolló
és Corso filmszínházakban.

REFLEKTOR-FILM

Budapest, VIII., Sándor-tér
4. szám. Telefon: 142-529.

A francia
filmgyártás
remeke!

Szerelem...

Bosszu...

Halál!

Izgalmas történet a cári
Oroszországból.

PIERRE BILLON

nagyszerű rendezése.

Főszereplői:

Vera Korène

a Comédie Française művésznője
és

Pierre Richard Willm

a „Táncrend” főszereplője.

**! Az URÁNIA filmszínház
! átütő sikerrel mutatta be !**

Végre egy film, amely iz-
galmas cselekményeivel,
pazar kiállításával
mindenkit érdekel!

Biztos kasszasiker!

16 even aluliaknak is!

UNGÁR SÁNDOR

FILMKÖLCSÖNZŐ

VIII, SÁNDOR-TÉR 2. Tel.: 13-27-74

Lehet, hogy megtörtént . . .

Amikor feljegyeztem, aktuális volt:

Szakkérdésekben tájékozatlan, de annál nagyképűbb kollégánkat egy mondattal torkolja le a minden kenőccsel megkent filmróka:

»Maga evvel kipróbálhatná a Minnich-et!«

*

A kis *Sutyi* dédelgetik a mozisok a Newyorkban:

— Gyere ide kis művésznő! — próbálja asztalához édesgetni az egyik vidéki igazgató.

— Nem vagyok művésznő! — fintorítja el az orrát *Sutyi*.

— Nem!?! Hát akkor mi vagy?

— Kislány!

— Ejnye, és ezt honnan tudod?

Csak egy másodpercig gondolkozik a *Sutyi* és röpül a válasz:

— Mert rövid a szoknyám! . . .

*

A makk ászk kellett volna kiátszani; ezen vesztek össze az egyik asztalnál.

Jó barátok, nem kell az elhangzottakat komolyan venni.

— Ha mégegyszer ilyen tehetéstelenül játszik, isten ugye, *megvágom!*

— Nono!

— Nem hiszi el? Emlékezzen: egyszer már *megvágtam!*

— Igen. *Két pengőre. A ruhában.*

Hollywood megalapítója

Hollywood határában, szerény házikójában elvonultan él egy hatvanöt éves öregasszony, *Wilcoxné*, aki tulajdonképeni megalapítója a film fővárosának.

1887-ben, a zöldelő sík mezőn telepedett le urával, kis házat épített és azt körülültette az ú. n. hollycserjékkel, angol pálmákkal, amelyeket egyenesen Londonból hoztak, mert azt tartják róluk, hogy szerencsét hoznak ültetőiknek. Ezt a kis tanyát nevezték el *Hollywoodnak*.

A cserjék azonban nem birták ki a forró klímát és hamarosan elsenyvedtek. A farm azonban megmaradt és az idők folyamán kis telep alakult körülötte, amelyen 1903-ban már 700 lakos élt.

A telep neve megmaradt *Hollywoodnak* és az alapító tiszteletére egy csendes kis pálmaszegélyes utcát elneveztek *Wilcox-útnak*. A közben özvegyen maradt *Wilcoxné* most is ott él elhagyott, régi házikójában, de a mai lüktető lázban élő *Hollywoodban* úgyszólván senki sem tud róla. Igaz, hogy soha semmi köze nem is volt a filmhez, soha nem volt nagy híve a mozinak és évente alig két-háromszor csábítja a kíváncsiság valamelyik mozgófényképszínházba.

Történelem a német filmkamara levéltári gyűjteményéből

A német birodalmi filmkamara sajtó- és fényképlevéltárát a filmérdekeltségek általános használatára rendelkezésre bocsátotta, ami igen előnyösen fogja a filmírók, kritikusok jövőbeni munkáját elősegíteni.

550 címszó szerint kb. 30.000 fényképet rendeztek el; 300 albumban helyezték el a sajtó irattárát, amely a filmpublicisták valóságos kincsbányája.

Egy forgatókönyvgyűjtemény, szakkönyvtár és plakátgyűjtemény a fentiek kiegészítője, amely a legtekinthetőbb filmtörténelem.

Felelős szerkesztő és kiadó: Somló Imre.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VII., Erzsébet-körút 8. III. (Filmház)

Telefon: 1-374-38.

Megjelenik évenként tízszer. — Előfizetési ára egy évre tíz pengő.

Elbert és Társa, Budapest, V., Kádár-utca 5. Telefon: 1-213-31.

Megdólt a közmondás: **Válogatva drágább!**

Három **v á l o g a t o t t**, nagyszerű filmünk bizonyítja ezt.

I. **Elcsereült ember**

Bónyi Adorján nagysikerű színműve Gertler Viktor művészi rendezésében.

Főszereplői: Kiss Ferenc, Dayka Margit, Simor Erzsébet, Ligeti Juliska, Vaszary Piri, Vizvári Mariska, Mály Gerő, Pethő Attila, Mihályffy Béla, Köpeczi-Boócz Lajos, Pethes Ferenc.

II. **Inkognitó**

(Le Roi)

Szellemes, szatirikus francia vígjáték.

Főszereplői: Gaby Morlay, Elvira Popescu és Raimu.

III. **HEJ RUP!**

Magyar nyelven beszélő vígjáték, Harmath Imre ötletes szövegével.

HUNNIA FILMGYÁR

FILMELHELYEZŐ IRODAJA

BUDAPEST, VII, ERZSÉBET-KRT 8.

TEL.: 33-67-37.

A siker, az üzlet négylevelű lóheréje
M Á M I
M A I L Á N Y O K
CSALÁDI PÓTLÉK
MARIKA

után, készül az ötödik filmünk:

U R I

V I L Á G

BÓNYI ADORJÁN

izgalmas filmjátékából rendezi:

GERTLER VIKTOR

Főszereplők :

Uray Tivadar, Góth Sándor,
Csortos Gyula, Mály Gerő,
Vértes Lajos, Puskás Tibor
és **SIMOR ERZSÉBET**

BUDAPESTI FILM R.-T.